
Hembyggsfördrätten i **W**einge

Förstning

och **U**tförning

Aren 1972 - 1974

Sedan sommaren 1972 har en av Veinge Hembyggsförening tillsatt kommitté gjort ett omfattande detektiv och forskningsarbete.

Dräktens anor går tillbaka till 1850-talet. Det är Hembyggsföreningen, som tagit initiativet till forskningen av Veinge-dräkten. En dräktkommitté bildades. För att kartlägga den gamla dräkten, som inte finns i original, har man fått använda mycket fantasi och tålamod. Forskat på många olika ställen och tagit lite uppgifter här, och lite där.

Västen hittade ni på Nordiska Muséet (en brudväst från Veinge). Kjolen har ni fått fram genom gamla bouppteckningar. Det enda som fanns i original var hurud bonaden.

Dräktforskarna från Veinge har varit på Kungliga Biblioteket och Hallands Muséum. Hembesök har gjorts hos gamla församlingsbor.

Till hurudbonad bärs en hätta. Färgerna är svart för gifta och grön för ogifta.

Västen är vävd i ylledamast och har färger na röd, blå och grå i tonen. Mönstret är mycket gammalt och säregnet. Under västen bärs en s.k. "skördesärk", som är blus och underkjol i ett stycke. Särken härstammar från Södra Halland.

Kjolen är vävd i grön ylle, s.k. tuskaft enligt munkabelltekniken. Till denna bärs man också ett förkläde. Veinge-bornas från Tjärby (Daggarp) och Mestocka bornas från Alhult.

En man, Waldemar Gustafsson från Ryssby i Småland har vävt damasten.

7-1. 1975.

Sueta Nilsson.

Hembygdsdräkten

bars första gången vid Högmässa i Ueinge kyrka,
2:a sönd. i Advent.

Högmässan förvärdades av kyrkoherde Olle
Axelsson, Ueinge, som även talade till församlingsborna i
anledning av Ueinge-dräktens färdiga skick.

Särskild musik till klarinett av Peter Pålsson
utfördes.

~~Gruppfotoografering av dräkt deltagarna förekom.
Man togade i procession in i kyrkan, likaså ut.~~

Efteråt bjöds församlingsbor på kaffe i Ueinge
Församlingshem. Där förekom gammal bygdemusik av Juer
Jonasson, Ueinge, och Gösta Johansson, Uippentorp.

Intendent Gunvor Nilsson, Laholm, berättade
om dräktens tillkomst o avtackades med blommor.

Uävaren Waldemar Gustafsson från Rysby i
Småland, som vävt damasten till liustycket, var inbjuden och
berättade om vävtekniken. Han avtackades med blommor.

Dräktkommitténs eldsjäl Ing-Margret Holm-
kvist, Genevad, avtackades också med blommor.

Så även Frk. Astid Tönfors, Ueinge, som
varit behjälplig med tillklippning och inprovning av liu-
stycken.

Här följer namnen på hela dräktkommittén:

Ing-Margret Holmkvist

Åny Andersson

Bror-Lis Karlsson

Åke Berg

Siv Bertilsson

Veingedräkten är till viss del tillverkad efter original.

Bindhätta, lin samt schal har tillhört min mormors mor Johanna Pålsdotter född i Mellby, Laholms landsförsamling, Hallands län den 21/12 1821. Hon ingick äktenskap den 27/12 1843 med åbo Anders Bengtsson, Veinge nr 1, Dammgården. Anders Bengtsson var född i Veinge, Hall den 25/9 1817 på det ställe som han sedan brukade.

Johanna inflyttade till Veinge efter giftermålet och då tillverkades hennes dräkt.

Bidragande orsak till att jag anskaffade Veingedräkten är just dessa gamla detaljer som använts i min släkt.

Veinge i oktober 2000.

Anna Lisa Karlsson

Anita Simonsson
Sanda Theorin.

Här följer namnen på dem som sydde upp Ueinge-dräkten
1973 — 1974.

Ewy Andersson

Sunilla Brundin

Margit Bronelius

Siv Bertilsson

Asta Berg

Siv Berg

Mari Berg

Anna Dalstrand

Greta Eriksson

Ing-Margret Holukrist

Ann-Charlott Holukrist

Catarina Holukrist

Ann Holukrist

Sunhild Jonasson

Irma Johansson

May Johansson

Birgitta Johansson

Berta Jonsson

Maj-Lis Karlsson

Ewa Karlsson

Astrid Karlsson

Anna-Lisa Karlsson

Anna Karlsson

Anna-Greta Karlsson

Elsa Lindstedt

Sunvor Nilsson

Ulla Nilsson

Anna-Lena Nilsson

Greta Nilsson

Olga Olsson

Elsa Persson

Elsa Srensson

Veinges o. Nisslocka

Kjolen
är vävd i grön ylle, s.k. tuskraft, enligt munkabell-
tekniken.

Sammanstydd i 2 raka våder med framvå-
den smalast. Upptill är bakvåden brett rynkad.
Rynkorna är "knäppa" med två rader stygn, som
syns över varje rynka.

7-1. 1975.
C. To Nilsson.

Förklädet.

Detta är det s.k. högtidsförklädet.
Det mera vardagliga förklädet till Veinge-
dräkten förekommer i två olika varianter.
Dels ett från Tjärby (Daggarp), dels från
Alhult Mästocka.

Förklädet från Tjärby.

↑
Vävt i tuskaft
med ränder av en munka-
bältesvariant.

Provbiten framställd av
Ing-Margret Holmkrist.

Förklädet från Mästocka.

↑
Detta förkläde finns i original.
Vävt i börian av 1900-talet av
Sästgiverskan Johanna Nilsson i Alhult.
Sten Carlsson kringhult berättar, att det är
en gåva till hans farmor Petronella
Johansson, kringhult, från hennes man
syskonbarn Emma Persson i Kjellshult
o Jenny Svensson i Bölarp. Förklädet
finns nu i undertecknads ägo, skänkt av El
Marie Seligman o Sten Carlsson.

Provbiten framställd av
undertecknad.

← Förklädesband till Mästocka-förkli
Provbiten framställd av underteckna

7-1. 1975.

Uäska.

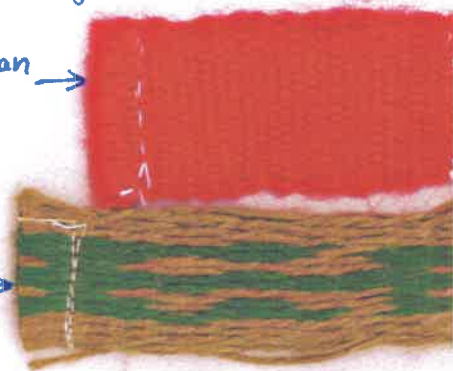
Citat av Albert Sandklev o R.S. Bekell.

"Hallands Muséum har en Uäska från Ueinge.
Den är av svart o grönt rutigt ylletyg med kantband
av rött ylle. Baksida och foder av grovt blångarn.
Initialer och årtal broderade i rött och vitt.
Uäska bäres i ett brunt och grått randigt brückband.

← Provs framställt av
Ing-Margreth Holmekvist.

Band till Uäska →

Brückat band
till Uäska. →
Provbitar
framställda av
Ewy Andersson

"Uäska

förekommer också i det gröna kjoltyget,
flankerat av röda sidopartier och med monogram
och årtal i rött och vitt pärlgarn."
Sys i kedjestygn.

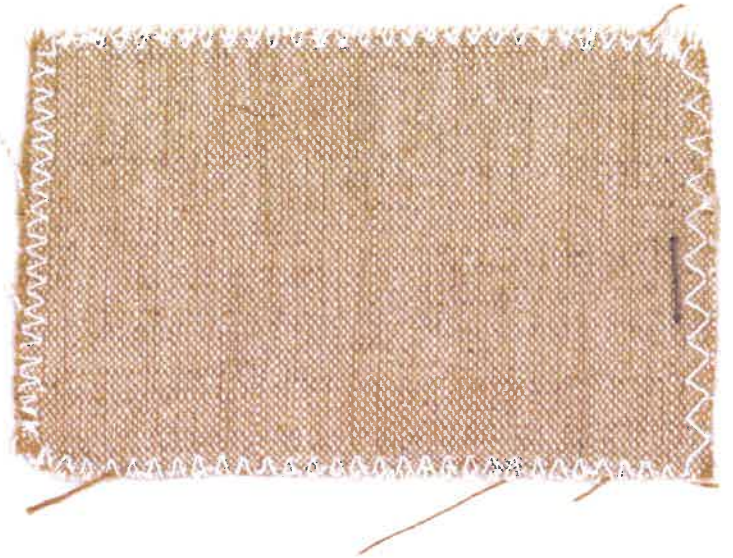

Provs ↑ på Uäskband.

Mönster

i naturlig storlek
på nästa blad!

5-8. 1975.
Greta Nilsson.

Västerz eller Livstycket
som är helt fodrad av ett linnefyg. Provet till höger.
Värd i ylle damast. Mönstret är mycket gammalt o säregat.
En man, Waldemar Gustafsson från Ryssby i
Småland har värd damasten.

Sömnadsmonster till Livstycket på nästföljande
blad.

Västen är en brudväst från Ueinge!

7-1. 1975.

Greta Nilsson.

Schal

till Veinge - dräkten.

Denna schal mäter 90 x 90 cm.
och med bård rund om.

I ena hörnet ett blombroderi.

Broderibeskrivning å nästa blad.

Denna schal finns i original, tillhörande
Fru Anna-Lisa Karlsson, Veinge.

Gåva från hennes mor Fru Berta Svensson, Veinge.

Provbiden framställd av Greta Nilsson, Mest.

Till Hurrudbonad

Bärs en hätta. Färgen på denna är svart, med svarta band o broderi (kedjestygn) för gift kvinna, och grön med dito band o broderi för ogift.

Till hättan hör ett "lin" eller "stycke". Är enligt originalet från Ueinge ett tyllbroderi, men förekommer även knypplad i den iordningsställda Ueinge-dräkten.

Det enda som fanns i original i Ueinge-dräkten var ovannämnda hurrudbonad.

Se nästföljande blad på "linet".!

Man fyller löven genom stoppning fram o åter.

7-1. 1975.
Greta Nilsson.

Linnet till sårken
och tillvägagångsättet på halsömmen ser man av detta prov

Arbetsbeskrivning: 30 hådar drages ut. Man syr
över 3 hådar av inslaget, 5 hådar
i varp o 6 partier. Mät 3 cm. från
kanten, som sedan vikas mot hals-
ömmen och fällas med enkel halsöm

Tillverkat prov av Emy Andersson.

Sårken är s.k. "sköndesårk", som är blus
och underkjol i ett stycke.
Sårken härstammar från Södra Halland.

7-1. 1975.
Greta Nilsson.

"Stycket" eller "linet" i tyllbroderi.

Tillverkat prov av Greta Nilsson.

D:o i knyppling.

Tillverkat prov av Edit Holmkrist.

7-1. 1975.
Greta Nilsson.

Stumpor.

Enligt Intendent Sunvor Nilssons utsago skulle stumporna vara svarta på vintern och vita på sommaren.

Vid Veinge-dräktens invigning bars därför svarta stumpor.

Skodon.

De ålderdomliga typerna av skodon har bred, inte särskilt låg klack och kort plös.

Skodorna till Veinge-dräkten beslöts därför vara en svart kraftig lågklackad skor med plös.

Söljor i form av silverspänne förekommer.

Man kan även till dräkten använda en svart trätöffel.

7-1. 1975.

Greta Nilsson.

2.	ljusrött	"	879
3.	grönt	"	238
4.	guld ljus	"	079
5.	" mörkt	"	1011
6.	vitt	"	378
☼	hyll		

Sydd i stjälk- o schafférsön, med infälad hyll
i en del blommor.

FYLLEDA LÖV.

TYLL-BRODERI

VEINGELIN

Mönster till Väska

